

Komentar Evandjelja: punina zakona

Komentar 6. nedjelje kroz
godinu (Godina A). „Idi najprije
i pomiri se sa svojim bratom, pa
onda dođi i prinesi svoj dar.“
Bog nas čeka na svakoj misi.
Zahvalimo mu za njegov poziv
šireći mir i radost onima oko
nas.

Evandjelje (Mt 5,17-37)

»Nemojte misliti da sam došao
ukinuti Zakon ili Proroke. Nisam
došao ukinuti, nego ispuniti. Zaista,
kažem vam, dok ne prođe nebo i
zemlja, ne, ni jedno slovo, ni jedan
potezić iz Zakona neće proći, dok se

sve ne zbude. Tko dakle ukine jednu od tih, pa i najmanjih zapovijedi i tako nauči ljude, najmanji će biti u kraljevstvu nebeskom. A tko ih bude vršio i druge učio, taj će biti velik u kraljevstvu nebeskom.« Uistinu kažem vam: ne bude li pravednost vaša veća od pravednosti pismoznanaca i farizeja, ne, nećete ući u kraljevstvo nebesko.

Čuli ste da je rečeno starima: Ne ubij! Tko ubije, bit će podvrgnut sudu. A ja vam kažem: Svaki koji se srdi na brata svoga, bit će podvrgnut sudu. A tko bratu rekne 'Glupane!', bit će podvrgnut Vijeću. A tko reče: 'Luđače!', bit će podvrgnut ognju paklenomu. Ako dakle prinosiš dar na žrtvenik pa se ondje sjetiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi dar ondje pred žrtvenikom, idi i najprije se izmiri s bratom, a onda dođi i prinesi dar. Nagodi se brzo s protivnikom dok si još s njim na putu, da te protivnik ne preda sucu, a

sudac tamničaru, pa da te ne bace u tamnicu. Zaista, kažem ti, nećeš izići odande dok ne isplatiš do posljednjeg novčića.

Čuli ste da je rečeno: Ne čini preljuba! A ja vam kažem: Tko god s požudom pogleda ženu, već je s njome učinio preljub u srcu. Ako te desno oko sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe. Ta bolje je da ti propadne jedan od udova, nego da ti cijelo tijelo bude bačeno u pakao. Ako te desnica tvoja sablažnjava, odsijeci je i baci od sebe. Ta bolje je da ti propadne jedan od udova, nego da ti cijelo tijelo ode u pakao.

Rečeno je također: Tko otpusti svoju ženu, neka joj dade otpusnicu. A ja vam kažem: Tko god otpusti svoju ženu – osim zbog bludništva – navodi je na preljub i tko se god otpuštenom oženi, čini preljub. Čuli ste još da je rečeno starima: Ne zaklinji se krivo, nego izvrši Gospodinu svoje zakletve.

A ja vam kažem: Ne kunite se nikako! Ni nebom jer je prijestolje Božje. Ni zemljom jer je podnožje njegovim nogama. Ni Jeruzalemom jer grad je Kralja velikoga! Ni svojom se glavom ne zaklinji jer ni jedne vlasi ne možeš učiniti bijelom ili crnom. Vaša riječ neka bude: 'Da, da, – ne, ne!' Što je više od toga, od Zloga je.

Komentar

U Evandjelju po Mateju nalazi se pet glavnih Isusovih govora isprepletenih pripovijestima o događajima i čudima. Odlomak ove nedjelje dio je prvog od tih govora, Propovijedi na gori, i sastoji se od ulomka onoga što je poznato kao "antiteze". Uvjerljiva novost koju Učitelj propovijeda ne upada u laku zamku kršenja ili ukidanja utvrđenih normi: "Nisam došao ukinuti Zakon

ili Proroke, nego ih ispuniti." Da bismo bili građani Kraljevstva nebeskog, Isus predlaže ono što je oduvijek bilo istinito, ali na novi, puni i savršen način: način na koji On sam utjelovljuje. A zakon ljubavi koji Isus uvodi zahtijeva ispunjenje čak i u najmanjim stvarima.

U diskursu se nekoliko puta pojavljuje neobičan izraz koji se odnosi na Mojsijev zakon: „Čuli ste da je rečeno.“ Ova formula aludira, s jedne strane, na usmenu predaju u Izraelu („čuli ste“), kroz koju su učitelji poučavali kako živjeti pravedno, odnosno prema Božjoj volji izraženoj u Zakonu. S druge strane, izraz „rečeno je“ je semitski način izbjegavanja Božjeg imena iz poštovanja: to jest, Bog je govorio i od Njega dolazi Mojsijev zakon. Isus se stavlja iznad Mojsija i s istom zakonodavnom vlašću kao i Bog: „ali ja vam kažem.“

Kako bi potvrdio vrijednost ljudskog života, Zakon je glasio: „Ne ubij“ (Izlazak 20,13; Ponovljeni zakon 5,17), jer ćeš biti podvrgnut sudu (usp. Levitski zakonik 24,17). Isus tvrdi da nas čak i ljutnja prema drugome i uvrede čine zaslužnima za kaznu; a proklinjanje drugoga zaslužuje čak i pakao. Takvo je dostojanstvo ljudske osobe da se i najmanji prekršaj protiv drugoga mora riješiti prije prinošenja žrtve Bogu.

Što se tiče zapovijedi o preljubu (usp. Izl 20,14; Pnz 5,18), Isus ponovno naglašava, iz druge perspektive, duboko poštovanje prema drugima koje je temelj Zakona. Ako se preljub sastoji od posjedovanja oženjene osobe radi osobnog zadovoljstva, to se ne smije činiti čak ni u "unutarnjem svetištu" - srcu, gdje se čini isti grijeh, čak i ako ne izvana: „počinila je preljub u svom srcu“ (r. 28).

„Ako te tvoje desno oko navodi na grijeh...“ (r. 29). Pretjerivanjima uobičajenim u semitskoj retorici, Isus pojašnjava da je bolje izgubiti dio sebe nego grijешiti i u potpunosti zaslužititi pakao. Doslovno, „navesti nekoga na grijeh“ ne znači toliko poremetiti njegov osjećaj pristojnosti koliko ga učinkovito potaknuti na činjenje zla. Ako se nešto u nama protivi zakonu ljubavi i poštovanja prema drugima, mora se iščupati, čak i ono što je najdragocjenije, kao što implicira izraz „desno oko“ ili „desna ruka“.

U drevnom običaju razvoda, Mojsijev zakon uveo je zahtjev za otpusnicom: to jest, dokument koji je potpisao muž, a kojim se njegovoj ženi dopušta da se uda za drugog muškarca. Međutim, kako bi naglasio veličinu i dostojanstvo bračne veze sa ženom, Isus poništava sve razvode, budući da oni i dalje izlažu i ženu i njezina muža preljubu. Onaj

koji se razveo od svoje žene bio je kriv za to. Nije lako protumačiti iznimku od ove krivnje koju Isus spominje: „u slučaju spolnog nemorala (porneia)“ (stih 32). To bi se moglo odnositi na odbacivanje žene s kojom se ima nezakonita zajednica.

Isus također uči o Mojsijevom zakonu o zakletvama (usp. Lev 19,12; Br 30,3; Pnz 23,22), koji nastoji spriječiti laž i prijevaru. One su se lakše počinile kada se zazivalo Boga ili nešto od velike vrijednosti; stoga su se smatrale ozbiljnijima. Isus rješava sve slučajeve pompoznihi zakletvi zahtijevajući jednostavnost i iskrenost: „Neka vaše 'Da' bude 'Da', a vaše 'Ne' neka bude 'Ne'. Sve ostalo 'dolazi od Zloga'“ (r. 37), možda zato što je potreba za naglašavanjem vlastite riječi znak sumnje.

Pablo M. Edo

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/gospel/komentar-evandelja-
punina-zakona/](https://opusdei.org/hr-hr/gospel/komentar-evandelja-punina-zakona/) (10.03.2026.)